

2. Zlasti poleti jim ne dopušaj gnjile ali smerd-
ljive kervi, takega mesa, take tolše ali scer
kake mercine in smerduhe.
3. Če se mu kruha dá, naj je dobro spečen in ne
smé biti vroč ali plesnjiv; dobro mu tekne, če
ga osoliš.
4. Vsaka jéd, ki je zoper pasjo natoro, zlasti
dišave v nji, in pa vroče jedi so jim škodljive.
— Kostí naj hrusta in gloje; kost mu je po-
trebna.
5. Čedi ga, pridno česi, čohi, peri, kopaj, ko-
caste ostrizi vsaj dvakrat na leto.
6. Poleti jih večkrat v vodo plavat goni.
7. Pasjico jim pogostoma čedi in z novo slamo
nastiljaj.
8. Pozimi naj so v toplem hlevu na obilni slami,
varni pred mrazom, vetrom in močo, in da jim
nikoli čiste vode ne zmanjka; na to je ob hu-
dem mrazu toliko bolj paziti, ker pivna voda
rada zmerzne.
9. Škodljivo je psom, ako dolgo pod zakurjeno
pečjó ali blizo nje ali scer pri ognju ležé, ali
če jim sončni žarki naravnost na glavo pripekajo.
10. Poleti naj imajo obilno čiste in hladne vode;
je tedaj tačas posebno skerbeti, da imajo vsigdar
dosto piti.
11. Ne draži, ne jezi jih, in ne brani jim piti. —
Ako zdražen ali hujskan pès človeka popade,
zapade tisti, ki je tega kriv, v kaznen, ki jo
392. §. kazenske postave določuje.
12. Pusti jih po plemenu iti, kadar se gonijo; sila
kola lomi.
13. Ne pusti svojega psa nikoli delj časa se okoli
potepati, ker se take vlačuge od družih psov
navadijo popadati in togotiti se, vživajo v la-
koti in žeji škodljive reči, in ker gospodar ni
v stanu čuti nad svojim psom, dokler se okoli
potepa.
14. Ako je pès potreben, pa je popadne in togotne
nature, se ima prikleniti, sploh pa se imajo taki
psi tako zavarovati in tako oskerbovati, da ni-
kogar ne morejo poškodovati. Kdor to zapoved
zanemarja, zapade kazni po §. 319. kazenske
postave. (Dalje sledí.)

Nov pomoček zoper tertjo bolezen.

Ker se na francozkih vinskih deželah letos
spet tertje bolezní bojé, se naznanjajo zmiraj novi
pripomočki zoper to nadlogo. Brez konca in kraja
imamo že dobrih svetov — pomoči še nobene. Ravno
zdaj pa je na Francozkem pozornost vsih vinorej-
cov na neki pomoček obernjena, ki ga gospodar
velicih nogradov Ferdinand Hilaire priporoča.
Gospod Hilaire je zapazil, da tertja plesnina (Oidium
Tuckeri) je zlo enaka žitnemu snetu, in ravno
tisti pomoček, ktereга tudi na južnem Francozkem že
več let zoper snetjavo žita z velikim pridom rabijo,
je poskusil tudi zoper tertjo bolezen. V enem ve-
dru ali 40 bokalih (pintih) vode je raztopil 1 funt
(libro) plavega vitriola (blauen oder Kupfer-
vitriol), in potem, ko so bile tiste mladike porezane,
ktere perve iz terte pri korenini (Wurzelstock) po-
ženó, je polil vsako tertó z enim litrom fran-
cozke mere te vitriolove vode; en liter po našem
meri 2 maslica in $\frac{3}{4}$, ali 3 picle maslice. Dve leti
skuša Hilaire to vodo, in je obvaroval ngrade svoje
te bolezní, in terte, ktere je plesnina že napadla,
je popolnoma ozdravil. Gosp. Hilaire je znan, da
je umen gospodar in pošten mož, ki se ne laže,
zato se je letos že več vinorejcov bližnjih sosesk

tudi tega pripomočka poprijelo, ker se ta plava sol
lahko v vsaki štacuni dobi in je dober kup. (Funt
tega vitriola velja pri nas 22 kr.). — „Novíce“ ne
rečejo, da je ta reč že gotova; ker pa iz vsih imenit-
niših kmetijskih časnikov pridno naberajo, kar tacega
novega najdejo, ki bi utegnulo tudi pri nas posku-
šnje vredne biti, dajo tudi ta sedaj naj glasovitniši
pomoček na znanje.

Slavjani teržaške okolice.

Odlomek iz rokopisa J. G. Vèrdelskega: „Kratek razgovor
o slavjanskem narodu“.

Slavjanov prebivajočih v teržaškem obližju se šteje
dandanašnji skorej 21.000. Oni stanujejo po 24 soses-
skah, katerim teržaški meščani pravijo „contrade“,
(to je „strane“, ali „okraji“). One stojé pod pogla-
varstvom mestne soseske. Nadstojnik ali načelnik vsake
soseske je izvoljen od njega, in se kliče „župan“ (že-
pan), ki dobiva na leto neko majhno plačo za svoje opravi-
la in hoje, ali sploh za zgubo časa pri svojem gospo-
darstvu.

Omenjene soseske teržaške okolice so pa sledeče:

1. Dolenja Čarbola proti jugu mesta, kraj
ceste tako imenovane „Sant' Andrea“;
2. Gornja
Čarbola na izhodu dolnje Čarbole in proti jugo-izhodu
mesta;
3. Sveta Marija Majdalena Dolenja na
izhodu in jugo-izhodu gornje Čarbole;
4. Sveta Ma-
rija Majdalena gornja na izhodu Svete Marije Maj-
dalene dolnje in na jugo-izhodu mesta;
5. Ščedna
(Škedna — po laški Servola) na jugo-izhodu Svete
Marije Majdalene gornje;
6. Rocol na severu sv. Ma-
rije Majdalene gornje in tudi dolnje, na levi „Suhega
Malna“ in na jugo-izhodu mesta;
7. Lonjer s Ket-
naro (Četnaro) na izhodu Rocola in sv. Marije Maj-
dalene gornje;
8. Kadín z mestnim gajem „Cesar Fer-
dinandovim“ (Boschetto) na izhodu mesta in proti se-
verju Rocola;
9. Vèrdela (naj več obljudjena — šteje
več ko 2000 duš) na izhodu mesta (od tega do pod-
nožja gore tako imenovane „Griža“ po laški „Monte
Spaccà“ ali „Monte Spaccato“, to je „presečena gora“);
10. Bazovica na jugo-izhodu Vèrdele in na severo-
izhodu Lonjerja;
11. Padriče na zapadu Bazovice in
na izhodu Vèrdele (čez Grižo);
12. Gropada na se-
vero-izhodu Padrič;
13. Lipica na jugo-izhodu Gropade
in na severu Bazovice;
14. Trebče na zapadu Padrič
in na izhodu Vèrdele (čez Grižo);
15. Bane na zapadu
Trebč in na severo-izhodu Vèrdele (čez Grižo);
16. O p-
čina na zapadu Ban;
17. Kolonja na severo-zapadu
Vèrdele in na severu mesta;
18. Škorkla na severo-
zapadu Kolonje in mesta;
19. Rojân na severo-zapadu
mesta in na zapadu Škorkle;
20. Greta s Tersteni-
kom na zapadu Rojana;
21. Barkola (Sv. Jernej ali
Boved) na zapadu Grete;
22. Kontovel na severo-
zapadu Barkole;
23. Prosek na severu Kontovela, in
24. Sv. Križ (Križ) na zapadu Proseka.

Teržaščani pravijo prebivavcem teh sosesk „man-
drieri“ (po pravem „mandrijani“, to je, čobani, čred-
niki ali ovčarji); Krajci in Krašovci, njih bližnji so-
sedje, jim pravijo „mandrijarji“. Oni sami med sabo
imenujejo pa mandrijarje tiste, ki nič svojega zem-
ljiša nimajo, in ki služijo pri kakšnem meščanu na nje-
govih zemljiših, ktere obdelavajo, kakor se pravi, na
pol, to je, pod pogojem, da imajo za-se vsako leto
polovico tega, kar se na obdelanem svetu pridela.
Kadar tedaj, kar se tiče teh mandrijarjev, kdo popraša
kakošnega teržaških Slavjanov: „ali ima ta človek (med
njimi) kaj svojega? ali je ta človek premožen?“ mu od-
govori: „nima nič svojega, — on mandrijari“.

(Dalje sledí.)